

ARBETARMAKT

Svensk sektion av FRKI – Förbundet för en Revolutionär Kommunistisk International

Arbetarmakts nyhetsbrev nummer 123 (12/02) - 020628

arbetarmakt.com

Innehåll

- Spanien: Generalstrejk och massdemonstration mot EU-toppmöte
- Bygg sociala forum för att stärka den antikapitalistiska rörelsen
- Frankrike: Högern vinner valet medan arbetarna avstår
- Sanningens minut för socialistiska Partiet
- Extremhögerens framgångar i Europa
- Slovakien: Trotskismen återfödd efter 60 år
- Recension: Planhushållning och direktdemokrati

Spanien: Generalstrejk och massdemonstration mot EU-toppmöte

Det är en långsam upptakt till kokpunkten sådant är både vädret och det politiska klimatet i Sevilla. Veckan av protester mot EU:s toppmöte började med en generalstrejk över hela Spanien på torsdagen i förra veckan och slutade med att över hundra tusen människor från hela Europa samlades i Sevilla för att protestera mot Fästning Europa.

"Ingen är illegal" var kravet från folkmassorna på Sevillas gator. Men så såg inte dagordningen ut på det europeiska toppmötet. När de möttes bakom ett ihopkedjat staket och en personlig skyddsstyrka på 9 000 poliser försökte Blair, Aznar och Berlusconi skärpa kontrollen av invandrade arbetare, asylsökande och flyktingar för att göra det svårare för dem att komma till hamnar i Europa. Det talades till och med om att patrullera Medelhavet med kanonbåtar för att förhindra att Europa "översvämmas" av illegala invandrare.

Aznar gjorde en utflykt till Downing Street i London tidigare i veckan för att diskutera Gibraltar. Men det var bara en sekundär fråga, medgav Blair och Aznar på en presskonferens. Vad de egentligen diskuterade var förverkligandet av Fästning Europa och vad de kan göra för att göra den ogenomtränglig för människor men porös för pengar.

Sedan 15 juni har 575 illegala invandrare ockuperat Pablo Olivades universitet här i Sevilla. Dessa arbetare, för det mesta från Senegal, Marocko och Algeriet kräver att regeringen avskaffar hela systemet för att ge uppehållstillstånd till invandrare. Många har levt i Spanien under många år men har inga papper för att bevisa det.

Detta innebär att de när som helst kan infångas och deporteras. Det är ett liv fyllt av otrygghet och låga löner. De kräver rätten att vara legala medborgare och åtnjuta samma rättigheter som alla andra. Under de tre dagarna av protester blev detta krav en central fokuseringspunkt för många aktioner och demonstrationer.

Torsdagens generalstrejk var en massiv framgång i Sevilla, liksom över hela Spanien. Orsaken till strejken var regeringens angrepp på de arbetslösa. Aznar försöker få igenom en förändring av

lagstiftningen som skulle tvinga arbetslösa att ta vilket jobb som helst som de erbjuds eller riskera att bli av med ersättningen från a-kassan.

Förberedelserna för strejken var märkbara i hela Spanien. Överallt var det skrivet på väggarna: J20 Huelga general. På järnvägsstationen i Malaga hängde det banderoller. Utdelning av flygblad i massomfattning vid järnvägs- och busstationer och på gatorna i de flesta städerna innebar att du inte kunde ta många steg utan att få tag på ett flygblad.

Mer än 100 000 deltog i CCOO/UGT:s kommunistiska fackföreningsdemonstration i Sevilla. I Madrid var antalet över 500 000, i Barcelona 300 000 och i Valencia 60 000. CNT/AIT:s anarkistiska demonstrationer var separata i de flesta städer och mycket mindre, men ändå ganska ordentliga. I Sevilla var polisens närvaro intensiv under denna demonstration.

Regeringen försökte bagatellisera antalet inblandade i strejken genom att påstå att bara 17 procent av arbetsstyrkan deltog. Men fackledarna räknar med att den rätta siffran snarare är nära 80 procent. Det förekom sammanstötningar i Madrid där polisen angrep strejkvakter, över 100 greps och en polisman dog när han ledde ett angrepp med batonger. Arbetsförmedlingen i Barcelona plockades delvis, sten för sten, sönder i småbitar.

På fredagen började människor anlända till Sevilla för de autonoma aktionerna och för förberedelserna för den stora demonstrationen på lördagen. Polisen hade satt upp vägspärrar för att trakassera de demonstranter som kom till Sevilla. Liksom i Barcelona tidigare upphävde den spanska regeringen Schengenavtalet om fritt resande inom Europa och stängde gränserna. Mer än 400 portugisiska aktivister hölls kvar vid gränsen och det har förekommit rapporter om misshandel. Polisens närvaro var intensiv. De flesta unga stoppades åtminstone sex gånger av polispatruller i skåpbilar som åkte runt i staden. Sevillas sociala forum hade fått tillstånd att använda parken Alamillo som övernattningsläger. Den ligger ovanför en bro och polisen satte upp kontrollposter vid bron och visiterade alla som gick in och ut. Polisen gjorde sig också påmind i området kring Indymedias centrum på Plaza Pumarejo och anarkistiska husockupanter trakasserades hela tiden.

Dagen var fylld av mindre aktioner: en dansande marsch till stöd för ursprungsbefolkningar i kamp, en nakenprotest mot banksystemet och ett antimilitaristiskt pussel. På kvällen var det en gatufest, Reclaim the Streets, och en studentdemonstration, vilka båda slutade i La Almeda på grund av kraftig polisrepression.

Regeringen i Spanien har genomfört drastiska angrepp på stipendier för studenter och har därmed gjort det svårare för ungdomar att gå på universitetet. Fyra studenter sitter i fängelse i Sevilla för att ha ockuperat en byggnad vid universitetet. På kvällen anlände också en karavanmarsch för socialt motstånd i Sevilla. Det var en 50 mil lång marsch av illegala invandrare och arbetslösa.

Nästa dag, på söndagen, beslutade sig en grupp på 50 personer för att ockupera en kyrka vid Plaza el Salvador till stöd för de 575 illegala invandrare som ockuperar universitetet. De ville också uppmärksamma inlåsningsen av invandrare som saknar papper, en del av dem befinner sig nu i hungerstrejk. Det fanns också omkring 100 människor utanför kyrkan för att bistå i fall polisen beslutade sig för att ta i med hårdhandskarna.

Medan detta inträffade anlände en brud och brudgum till kyrkan för sitt bröllop med 50 extra gäster. När vigselakten var över ryckte polisen fram för att knuffa bort demonstranterna från trappan och tillbaka ut på torget. Polisen angrep två demonstranter ganska hårt, men de övriga lyckades kroka i varandras armar och hålla tillbaka polisen. Brudparet kom då ut och vinkade till demonstranterna medan de hejade på dem. De 50 aktivisterna kunde lämna kyrkan utan problem i tid för demonstrationen.

Människor från hela Spanien strömmade till Sevilla för demonstrationen på lördagen mot kapitalism och krig, mot Fästning Europa och för ett socialt Europa. Mer än 100 000 kom för att delta i demonstrationen, som började samlas vid 8-tiden utanför järnvägsstationen.

Fackliga, socialistiska, kommunistiska, anarkistiska och gröna fanor vajade högt. Det fanns stora avdelningar från solidaritetskampanjen för Kuba, den militanta bondeföreningen och en antirasistisk avdelning som fördömer Spaniens invandringslagar med banderoller på spanska och arabiska. Stämningen var festlig. När demonstrationen väntade på att få tåga iväg ropade demonstranterna

"Agua! Agua!" till de boende i lägenheterna runt om och de duschade deltagarna med vatten. En kvinna höll ut en slang så att demonstranterna kunde fylla sina vattenflaskor.

Demonstrationen gjorde inget försök att gå ens i närheten av toppmötet eller stängslet. Polisen höll sig undan på bakgatorna, efter att ha varit närvarande överallt under hela dagen. Det fanns ett svart block med omkring 300 i slutet av demonstrationen som krossade några banker och sedan upplöstes i den övriga demonstrationen.

Polisen grep två, men hade i allmänhet en rätt så låg profil tills de försökte upplösa en grupp som höll en spontan sittprotest. Vid slutet av demonstrationen fanns en gratis konsert som anordnats av Sevillas sociala forum.

Allt som allt var de tre dagarna roliga och politiska, men de saknade mycket av den kreativa andan i andra europeiska demonstrationer. Även om Sevillas sociala forum gjorde ett bra jobb organisatoriskt med tältläger och diskussionsforum fanns det inte mycket utrymme för de som kom till Sevilla från andra håll. Det var inte inriktat på aktivister.

I Barcelona, New York och Genua förekom det möten med språkrör där aktivister kunde samlas och diskutera möjligheterna för aktioner och få reda på vad andra planerat. I Sevilla fanns det inget utrymme avsatt för detta, vilket fick en del att organisera sig i smågrupper.

Ockupationen av kyrkan organiserades främst av en "kommission" och togs upp av en stor fransk grupp. Den skulle ha varit mycket mer framgångsrik om fler varit inblandade i planering och förberedelser.

Demonstrationen i sig var mycket livlig, men återigen ser vi hur man struntade i möjligheten att protestera direkt vid toppmötet genom att inga försök gjordes att gå i närheten av avspärningarna.

Workers Power Global, Sevilla

Bygg sociala forum för att stärka den antikapitalistiska rörelsen

Beslutet att hålla ett Europeiskt Socialt Forum (ESF) togs på det andra sociala världsforumet som möttes i Porto Alegre i Brasilien tidigare i år.

ESF kommer att äga rum i Florens den 7-10 november och stöds av ett brett register av fackföreningar, sociala forum och olika partier och vänsterorganisationer.

På det första organiseringsmötet i Bryssel kom man överens om: "ESF, som är en del av processen med sociala världsforum, måste vara ett gemensamt offentligt rum för dialog, diskussion och smittspridning" (sic!) och absolut "inte en konferens, inte en rörelse eller kongress."

Organisatorerna och speciellt Le Monde Diplomatique och Attac motsatte sig deltagande av partier som sådana och försökte begränsa statusen som "officiella delegater" till NGO-grupper och fackföreningar, eftersom dessa är "sociala organisationer", delar av "det civila samhället" och att medlemmar i partier bör vara där som individer.

Detta är en reaktionär åsikt, som bekräftar Attacs roll som den antikapitalistiska rörelsens högerflygel. Partier och organisationer inom vänstern är - vilket de varit länge - legitima komponenter i arbetarrörelsen och i progressiva rörelser. De har lika stor rätt att delta som rörelsens självvalda ledare, exempelvis Attac.

ESF:s politiska "referenspunkt" är det "Upprop från de sociala rörelserna" som initierades i Porto Alegre. En del av trycket från de mer radikalt socialistiska och populistiska 60 000 deltagarna letade sig in i detta upprop. Trots Attacs uttalade motvilja mot att länka motståndet mot företagens globalisering till rörelsen mot Bushs "krig mot terrorismen" slog deklarationen fast:

"Det finns en början till ett permanent globalt krig för att cementera USA-regeringens och dess allierades dominans. Detta krig avslöjar ännu ett ansikte hos nyliberalismen, ett ansikte som är brutalt och oacceptabelt. Motståndet mot kriget befinner sig i hjärtat av vår rörelse."

Attacs vicepresident Susan George hävdar att kriget mot terrorismen inte är globaliseringens militära uttryck och att det skulle vara fatalt för rörelsen att göra gemensam sak med antikrigsrörelsen. Attacs tystlåtenhet om kriget är tydligt relaterad till den låga nivån på

mobiliseringarna mot kriget i Frankrike, Attacs ursprungliga hemland.

Uppropet från Porto Alegre återspeglar trycket från den stora och starkt kritiska delegation som kom från Argentina. Uppropet deklarerar sin solidaritet med "kraften hos 'cacerolazos' och 'piquetes', folkliga mobiliseringar [som] krävde sin grundläggande rätt till mat, arbete och bostäder".

Uppropet är också genomsyrat av erfarenheterna från de italienska rörelserna, som de sociala forum som radikaliserats av händelserna i Genua. G8 och Berlusconi's regering fördöms eftersom de "svarade med våld och repression, och fördömde de som vågade protestera som kriminella".

Uppropet brännmärker USA:s inblandning i de militära operationerna i Plan Colombia, de ekonomiska blockaderna mot Kuba och Irak, den växande repressionen mot fackföreningar, sociala rörelser och aktivister. Det kräver "ovillkorlig avskrivning av skulden och återställandet av historiska, sociala och ekologiska skulder". Dessa senare krav går utöver de försiktiga ståndpunkter som intas av de flesta NGO-organisationer.

Denna deklaration måste försvaras mot angrepp från höger, vilket kan ses i det faktum att miljöpartiet i Storbritannien motsatt sig att göra uppropet till grund för den brittiska mobiliseringskommittén. En del av dess uttalanden och de flesta av dess upprop är försvarbara som landvinningar av de mer militanta och kämpande organisationerna inom den antikapitalistiska rörelsen.

Det som är fel med upppropet är det som inte finns med.

Det identifierar inte kapitalismen och imperialismen som fienden - bara nyliberalismen. Det drar inga lärdomar för massaktioner av massdemonstrationerna i Prag, Genua och Seattle. Det säger inte hur alla de krav som reses ska kunna vinnas. Kan de påtvingas de existerande institutionerna, IMF och Världsbanken, genom några reformer, som Attac tror?

Eller krävs det en fullständig nedmontering och ett återvändande till de självtillräckliga nationella strategierna från 1960-talet som sådana som Walden Bello uppmanar till? Är det nödvändigt med ett återvändande till småskaliga lokala samhällen och ett övergivande av det mesta internationella utbytet, som de radikala populisterna i Amerika och anarkisterna föreslår? Eller är störtandet av den globala och lokala kapitalismen genom massaktioner som leds av arbetarklassen, genom internationell revolution, den enda vägen till "en annan värld"?

De sociala rörelsernas upprop säger inget om allt detta. Det vågar inte nämna sådant som klasskampen och "arbetare" finns bara med i en lista över "sociala subjekt" eller "aktörer" i den postmodernistiska/postmarxistiska jargong som är så populär bland intellektuella i Frankrike och Italien. Detta är, kort sagt, ett reformistiskt dokument. Det är ett dokument som vi tvingas acceptera som en utgångspunkt för diskussionerna vid det europeiska sociala forumet, men inte som en begränsning av dem.

Vi måste vara klara över att den antikapitalistiska rörelsens anda - som den återspeglats i den militanta kampen på gatorna i Seattle, Prag, Göteborg, Melbourne och Genua - inte kommer att tillåta NGO-gruppernas representanter, reformistiska politiker eller fackföreningsbyråkrater att snäva in dagordningen till vad de anser vara "möjligt".

En del positiva saker har redan hänt. ESF kommer att diskutera frågan om krig liksom nyliberalismen. Det har också beslutats att den rigida åtskillnad mellan "officiella delegater" och "ytterflygeln" som existerade i Porto Alegre inte kommer att följas i Florens.

Det "italienska" förslaget som presenterades vid organiseringsmötena i Bryssel och Wien föreslår tre teman: nyliberalism och globalisering, krig och nedrustning, demokrati och medborgarskap.

Varje dag kommer att struktureras kring stora allmänna konferenser (2 000-3 000 människor) som hålls på morgonen. Dessa kommer på eftermiddagen att följas av ett stort antal seminarier, kampanjer och självorganiserade workshops. Särskilda debatter kommer att äga rum under sen eftermiddag och sedan blir det kulturevenemang på kvällen.

De mer radikala krafterna (Ya Basta!, International Socialist Tendency) kommer att lägga fram mer radikala förslag. SWP i Storbritannien har redan föreslagit diskussioner om de argentinska assamblea populares (folkförsamlingar), de italienska sociala forumen, det brasilianska arbetarpartiet PT:s deltagandebudgetar. Brasilien kan verkligen bli en huvudfråga i debatten mellan reformister och revolutionärer om Lula, PT:s kandidat, väljs till president i oktober.

Även Italien erbjuder en rik dagordning för debatten. Arbetarnas kamp som de unga strejkande metallarbetarna, massmobiliseringarna mot kriget och rasismen och Berlusconi, erfarenheterna av sociala centra och Ya Basta! kommer att vara en impuls till radikalism.

Trots sitt stöd för en mer radikal dagordning har SWP emellertid inte visat någon aptit på öppen eller skarp kritik av reformisterna och NGO-grupperna. De är starkt emot varje polarisering av rörelsen - av rädsla för att det ska leda till en "för tidig" splittring.

Detta är en felaktig inställning, eftersom frågan inte kommer att bli en "splittring" i någon som helst omedelbar organisatorisk mening. Polariseringsen finns dessutom redan - och är märkbar i varje internationell demonstration som äger rum när reformisterna står i kö för att fördöma "våldet" från revolutionärerna, anarkisterna och militanterna som förberett sig på att bemöta kravallpolisen snarare än att uppvakta höjdarna.

Florens kommer att bli en strid - en politisk strid - för att vinna stöd från de militanta arbetarna och ungdomarna. De kommer att ställas inför alla schatteringar av reformism vid ESF. Om revolutionärer inte öppet och modigt presenterar ett alternativ så kommer reformismen att vinna terräng.

Mobiliseringen för ESF är en enorm möjlighet att resa frågor som sällan diskuteras i de byråkratiserade nationella arbetarrörelserna, för att bemöta och konfrontera reformistiska idéer. Det är dessutom en möjlighet att se till att de radikaliserade unga människor som utgjorde den överväldigande majoriteten av mobiliseringarna från Seattle till Sevilla inte blir undanknuffade av akademikerna och parlamentarikerna. Vi uppmanar alla våra läsare att förbereda sig för att resa. Ta kontakt med oss och delta med de revolutionära antikapitalisterna i Florens.

Workers Power Global, London

Frankrike: Högern vinner valet medan arbetarna avstår

Det blev inga överraskningar i andra omgången av parlamentsvalet i Frankrike den 16 juni: den nya förenade högern, UMP, sveptes till makten med en majoritet av cirka 250 mandat. Gauche Plurielle - den gemensamma beteckningen för socialistpartiet, kommunistpartiet(PCF) och miljöpartiet (Verts) - ligger i ruiner.

Den före detta socialistiske premiärministern Lionel Jospins fem år vid makten har lett till seger för högern när desillusionerade arbetare och ungdomar höll sig borta från vallokalerna - andelen som inte röstade var nästan 40 procent, den högsta siffran någonsin. Även om socialistpartiets röstetal höll sig i procenttal (men inte i antalet röster), vacklar PCF på gränsen till utplåning, och de gröna gick tillbaka i massiv omfattning.

Gauche Plurielle har fortsatt att betala priset för sina fem år vid makten, när de i allt högre grad av arbetarna kom att betraktas som stående långt ifrån vanliga människors intressen, och vara mer intresserade av att styra det kapitalistiska systemet än att hjälpa arbetare som hotas av arbetslöshet. Den första massiva bestraffningen - som uttrycktes genom den höga andelen röstkolkare och av rösterna på extremvänsterns kandidater - kom i första omgången av presidentvalet i slutet av april, när Jospin inte gick vidare till andra omgången. Den andra bestraffningen har kommit nu, när tiotals miljoner arbetarväljare föredrog att stanna hemma framför att rösta på socialistpartiet och dess prokapitalistiska kumpaner.

I ett slående uttryck för den misstro som betydande delar av de franska arbetarna och ungdomarna känner misslyckades Martine Aubry, arkitekten bakom lagen om den 35-timmarsvecka som spelade en så stor roll i angreppen på arbetsförhållandena, inte rädda sitt mandat i det tidigare socialistfästet Lille. I Lille och över hela landet var arbetare och ungdomar helt enkelt inte beredda att ge socialistpartiet något förtroende och stannade därför hemma.

Socialistpartiet har bara sig själva att skylla. Efter Jospins nederlag och omedelbara pensionering från politiken var partiet paralyserat och kunde inte få ihop en trovärdig strategi för kampanjen. Dess ledare föredrog uppenbarligen en lång period i opposition under vilken de olika ledande fraktionisterna kan manövrera för framträdande positioner. Denna typ av cynism är just det som

gjort så mycket för att från första början stöta bort arbetarna från socialistpartiet.

Krisen för arbetarnas representation är intensiv och blir ännu mer akut genom PCF:s tillbakagång - knappt 20 mandat och mindre än 5 procent av rösterna i första omgången. PCF:s ledare Robert Hue förlorade sitt mandat genom ett mycket talande förkastande från arbetarväljarnas sida. Återigen var det massiv röstskolkning som var orsaken. Att lösa denna kris och erbjuda ett positivt, dynamiskt fokus för de röstskolkande arbetarväljarna kommer att vara en huvuduppgift för franska revolutionärer under de kommande åren.

Även om socialistpartiet är nere för räkning, är det emellertid inte uträknat. Faktum är att situationen var långt värre 1993, när dess dåvarande ledare Michel Rocard beskrev det som "ett ruinfält". Cynikerna i ledningen för partiet kan med rätta förvänta sig att när den nya högerregeringen tar sats för en rad "reformer" som i verkligheten kommer att bli massiva angrepp på statliga utgifter och arbetarnas levnadsstandard, speciellt när det gäller nyckelfrågan om pensionerna, kommer arbetarna att kämpa emot och kan sätta stopp för den prokapitalistiska offensiven.

Faran för arbetarna är att socialistpartiet, om inte ett nytt ledarskap och ett nytt arbetarparti, beväpnat med ett revolutionärt program, byggs, helt enkelt kommer att göra några vänstergester och åter komma till makten, precis som de gjorde 1997, efter strejkvågen i november-december 1995. Sorgligt nog visade sig valet vara en bortkastad möjlighet för denna livsviktiga uppgift. De två stora självutropade trotskistiska organisationerna, LCR och LO, misslyckades i varje avseende. De misslyckades med den elementära utmaningen att åstadkomma en gemensam kampanj, öppen för massorna och baserat på ett tydligt revolutionärt program och på uppmaningen att bilda ett nytt revolutionärt arbetarparti. Istället fortsatte de var för sig att presentera sina uppvärmda vänsterreformistiska valprogram, som riktar sig till en delvis annorlunda publik (PCF för LO, antiglobaliseringens ungdomar för LCR).

Därför misslyckades de med att omvandla det massiva stöd de fick i presidentvalets första omgång - över 2,5 miljoner röster eller 9,5 procent - och lyckades bara tillsammans skrapa ihop 700 000 röster. Siffrorna visar dock mer än det personfixerade presidentvalet det verkliga stödet bland arbetare och ungdomar för deras idéer. Dessa röster kommer också att visa sig vara en värdefull resurs för de två grupperna - för varje röst som avgetts får LO och LCR varje år 1,6 euro från staten. Parlamentsvalet visar också tydligt att de franska arbetarna och ungdomarna blev utsatta för en lögn mellan de två omgångarna av presidentvalet. Miljoner människor demonstrerade mot närvaron av fascisten Le Pen i valets andra omgång. Detta var "republiken mot fascismen" sade praktiskt taget alla - inklusive LCR som, i likhet med alla partier som öppet försvarar kapitalismen, uppmanade till en röst på Jacques Chirac.

Det fanns aldrig något fascistiskt hot. Le Pen var med i andra omgången, och vad är det med det?

Även om alla arbetare och socialistiska väljare stannat hemma, skulle Chirac ändå ha vunnit. Nu blev tiotals miljoner människor lurade till att rösta på Chirac, som valdes med 82 procent av rösterna. Nu har vi fått den regering som medföljer. Sorgligt nog har de imponerande mobiliseringar av ungdomar som var kärnan i demonstrationerna i början av maj nu brutit samman, precis som Frankrikes fotbollslag.

Och Front National? Ingenstans. De proteströstare som placerade Le Pen i andra omgången av presidentvalet är inte hårdföra fascister. De röstar inte ens på Front National i parlamentsvalet - FN fick bara 11,1 procent av rösterna (jämfört med 17 i presidentvalet), och kunde inte ställa upp i andra omgången i mer än en handfull valkretsar. De förlorade sin enda deputerade, och har nu inga platser alls.

När nu den franska semestertiden närmar sig kan vi vara säkra på en sak: de franska borgarna kommer inte att slappna av. Deras öppna representanter kontrollerar nu varje nivå i staten och dess politiska apparat. De kommer att använda sommaren för att förbereda sina angrepp, för att planera hur de bäst ska kunna härska och söndra, hur de ska undvika tidigare misstag och vinna nya segrar. Franska arbetare och ungdomar bör göra samma sak. Det kommer sannolikt att bli en het höst.

Sanningens minut för socialistiska Partiet

Socialistiska partiets veckotidning Internationalen publicerar regelbundet artiklar av Benny Åsman. Ofta är artiklarna mycket läsvärda och informationsrika.

Så också när Åsman på kvällen efter första omgången i det franska presidentvalet - när det stod klart att Le Pen slagit ut Jospin och skulle gå vidare till andra omgången:

"redan under valkvällen tog arbetarledarna Jospin och Hue nästa steg i utförsäljningen av den franska arbetarklassens intressen. Tillsammans med de grönas partiledare uppmanade de alla att rösta Jacques Chirac i andra valomgången. Vilken skam. Bara genom att uppmana till att rösta blankt i valet mellan Chirac och Le Pen hade de kunnat rädda hedern och mobilisera sina väljare..." När LCR, systerparti till SP i Fjärde internationalen, ganska snabbt anslöt sig till Jospins och Hues skamliga uppträdande fick dock Benny Åsman kalla fötter. I Internationalen den 30 maj korrigerar han sig och försöker med olika krystade argument förklara varför man trots allt måste rösta på Chirac:

"Mina farhågor att en uppmaning att rösta Chirac kunde skapa förvirring i arbetarleden var överdrivna. 'Vi håller för näsan och röstar mot Le Pen,' var ledmotivet för dem som röstade på Chirac. De hade inga illusioner om vad Chirac representerar utan såg det som bästa sättet att minimera antalet röster på Le Pen. Det var ingen republikansk front över klassgränserna som slog tillbaka Le Pen. Det var en enad progressiv vänster. Därför var det rätt av våra kamrater i LCR att mana till en röst mot Le Pen."

Hela resonemanget bygger på den felaktiga utgångspunkten att det fanns en verklig möjlighet att Le Pen skulle kunna bli fransk president. Det var långt ifrån "enad progressiv vänster" som besegrade Le Pen. Det var den överväldigande majoriteten av etablissemangen i Frankrike. Det fanns inga starka ekonomiska intressen bakom hans kampanj. De franska storföretagens organisation varnade tvärtom för följderna av en seger för Le Pen.

Istället lät sig många arbetare och ungdomar - många andra höll sig dock hemma - luras av att Le Pen hotade republiken och röstade för skurken Chirac, som inte ens vågade debattera med Le Pen i valkampanjen, eftersom han visste att Le Pen skulle avslöja alla hans skumraskaffärer.

Det tragiska i hela historien är att det inte endast var de traditionella arbetarpartiernas ledare som deltog i denna republikanska cirkus. Nu anslöt sig också stora delar av det som i Frankrike kallas extremvänstern, dvs LCR. Vilken skam, för att tala med den kloke Benny Åsman på första valomgångens kväll.

Spetsfundiga argument om att LCR inte uppmanade till en röst på Chirac motsägs av Åsmans argument. Att rösta mot Le Pen utan att rösta blankt kunde under de givna förutsättningarna enbart betyda att rösta på Chirac. FRKI uppmanade till att rösta mot Le Pen - och Chirac - genom att rösta blankt, dvs Åsmans uppfattning av den enda möjliga socialistiska ståndpunkten - innan han kom på andra och sämre tankar.

Resultatet av hela tumultet i fransk politik är att högern nu sitter säkert vid makten både i presidentpalatset och i nationalförsamlingen. Nu återstår bara kampen på gatorna och arbetsplatserna.

Extremhögerens framgångar i Europa

Det började med att Jörg Haiders högerextrema FPÖ slog socialdemokraterna vid valet i Österrike under hösten 1999 och sedan gjorde anspråk på en plats i en koalitionsregering med de konservativa (ÖVP). Extremhögeren fick framgångar 2001 i val i Italien, Norge och Danmark, vilket följdes av en rad liknande resultat i mars och april i år.

I Portugal i mars vann det invandrarfientliga Folkliga partiet 14 mandat i parlamentet och inträdde i en koalitionsregering. I Frankrike slog Le Pen, presidentkandidat för den sedan länge etablerade Front National, ut Lionel Jospin, socialistpartiets kandidat, och gick vidare till andra omgången, där han fick 18 procent i en kampanj för Chirac som sträckte sig från den konservativa högern till extremvänstern.

Det mest spektakulära av allt var när List Pim Fortuyn i Nederländerna, som bildats bara tre månader innan valet på en grund som är antimuslimsk, invandrarfientlig och kritisk mot etablissemangen, blev det näst största partiet i det holländska parlamentet, och petade ner det styrande socialdemokratiska partiet till tredje plats och inträdde i regeringen.

Men nu också i Tyskland, där det historiska liberala partiet under efterkrigstiden, FDP, gör en svängning mot högerextrem populism. Dess ställföreträdande ledare antyder stöd till LPF i Nederländerna och för Haider.

New Labour har beslutat sig för att inte vänta och lida samma öde som den kontinentala socialdemokratin. De vill besegra de rasistiska populisterna på deras egen planhalva. Följaktligen allt tal om nya fängelseläger för alla asylsökande, snabba beslut, inga överklaganden innan avvisning, massdeporteringar med flyg och en speciell marindivision i Medelhavet för att skydda Europas "sårbara punkt" från framvällande främlingar.

Till allt detta kommer kravet från Blunkett på assimilering. "Storbritannien - älska det eller lämna det" - detta är Blunketts och Blairs rasistiska budskap.

Denna hysteri över hela Europa är desto anmärkningsvärdare när man betänker att FN:s kommission för flyktingar (UNHCR) nyligen publicerade siffror som visar att det under de senaste tio åren inte varit någon ökning av invandringen till EU. Under vissa år - höjdpunkten för den etniska resningen i Bosnien eller Kosova och kriget i Afghanistan - har den ökat men sedan sjunkit igen.

Liknande siffror för brott har publicerats för att visa att det inte heller varit någon ökning av "brottsvågen". Inte heller är invandrarna någon nettobelastning för "vår sjukvård och vårt utbildningsväsende". Återigen är motsatsen fallet. Men dessa fakta rapporteras inte, ingen bemöter hysterin i massmedia. Vänsterns officiella partier, socialdemokratin och labourpartiet, undlåter inte bara att argumentera emot utan deltar i försöken att hitta "lösningar" - rasistiska lösningar - på problem som inte finns.

Den brittiska labourregeringens storseger 1997, som följdes av att Jospin blev premiärminister i Frankrike och Schröder i Tyskland, inledde en kort period när alla utom tre av EU-staterna leddes av socialdemokratiska regeringar och koalitioner.

Nu ser vi hur detta faller sönder på ett lika dramatiskt sätt, sida vid sida med segern för en djupt rasistisk dagordning i europeisk politik. I land efter land har massmedia kopplat ihop frågorna om invandring, brist på integration, brott och de finansiella påfrestningarna inom utbildning, sjukvård och socialtjänst. Resultatet är att den invandrarfientliga hysterin har spritt sig från marginella fascistpartier till att blåsa upp en rad nya eller omgjorda partier som är villiga att spela ut rasismen i hela dess kraft.

Närmare hälften av de tillfrågade mellan 18 och 30 i Nederländerna sade att de var för nollinvandring och skulle rösta för LPF. När dess populära ledare blev mördad två veckor före valet nådde chockvågen samma nivå som när Prinsessan Diana dog.

Fortuyn var en homosexuell rasist som hävdade att islam är efterbliven och intolerant, att den inte har gått igenom samma "tvättmaskin" av upplysning och humanistiska värden som judendomen och kristendomen. Han kanske skulle ha frågat homosexuella i USA hur tolerant den kristna högern är. Han hävdade att Nederländerna är "fullt" och förespråkade nollinvandring. I en teveintervju sade han: "Har du aldrig lagt märke till att marockanska pojkar aldrig stjälar från marockaner?"

Sedan deklarerade han att han skulle ta bort paragraferna mot diskriminering i konstitutionen - bara ett steg från de lagar om "nationellt företräde" som partier som Le Pens FN vill införa. De vill göra det olagligt att inte diskriminera till förmån för "infödda" medborgare.

För dessa kommentarer blev Fortuyn sparkad i februari som ledare för Levbart Nederländerna, ett högerextremt parti som inte är så långt till höger - och satte sedan upp sitt eget parti LPF. Det fick 37 procent i valet i mars i Rotterdam och utmanade socialdemokraternas grepp i detta viktiga fäste. Efter att ha blivit det näst största partiet i parlamentsvalet den 15 maj slog LPF sönder den traditionella maktbalansen i Holland.

LPF:s 26 ledamöter inträdde i parlamentet och i högerkoalitionens regering. Socialdemokraterna knuffades tillbaka till en kamp om tredje platsen med sina liberala koalitionspartner VVP.

Men Fortuyn gjorde mer än att skuldbelägga invandrare och uppmuntra rasism. Han var öppet homosexuell och förespråkade mildrade narkotikalagar - han befann sig långt ifrån den höger i Europa och Nordamerika som står för gammaldags "familjevärden". Han var ung och mediamässig. Han drev skoningslöst med hela det politiska systemet - som redan är diskrediterat - och detta är nyckeln till att förstå varför han är så populär.

Sedan andra världskriget har tre partier, de konservativa kristdemokraterna (CDA), liberalerna (VVP) och det socialdemokratiska PvdA styrt i olika koalitioner. Under de senaste 20 åren har de till PvdA anslutna fackföreningarna och storföretagen haft ett avtal om att uppträda som "sociala partners" och att "göra uppoffringar" för att få ut Holland ur stagnationen från tidigt 1980-tal och 27 procents arbetslöshet.

Det har inte fungerat, och det har varit och är fortfarande en enkelriktad gata - arbetarna står för alla uppoffringar. Ilskan över detta gjorde det möjligt för PvdA att nå framgångar i valet 1994. De organiserade då den "lila koalitionen" (rött plus blått) med de liberala förespråkarna för en fri marknad (VVP) - vilket var första gången eftersom CDA varit kärnan i varje koalition sedan 1945. Men angreppen på arbetarklassen blev bara värre.

Resultatet är ett rekordstort antal holländska miljonärer och 20 år av sjunkande reallöner, en välfärdsstat utsatt för radikala "reformer" och nu stigande arbetslöshet. Bakom den bild av välmåga och tolerans som Amsterdam visar för turister finns det ett Holland med agenturer för temporära arbeten och tvångsarbete, där nästan var sjätte hushåll lever på eller under fattigdomsstrecket och en större andel arbetar under temporära flexibla kontrakt än någon annanstans i Europa.

Fem procent av befolkningen är invandrare, som förts dit för att utföra alla skitjobben eller som flytt från den allt värre fattigdomen i tredje världen under globaliseringen. Men de är koncentrerade i vissa områden - nästan hälften av Rotterdams befolkning är invandrare. De traditionella partierna hade redan anammat en illasinnad invandrarfientlig retorik innan Fortuyn dök upp på scenen. Den lila koalitionen införde de hårdaste invandringslagarna hittills i Holland.

Den fördjupade fattigdomen, den förbittrade besvikelsen över fackföreningarnas och socialdemokratins ledare, ett politiskt system där varje val föreföll resultera i mer av samma sak, allt ledde till en ilska över den etablerade politiken. Parlamentet var som ett smärtfritt fungerande mötesrum för gamla kumpaner, avskurna från vanliga arbetares bekymmer medan de förminskade deras liv. Det var denna politiska kultur som det såg ut som om Fortuyn skulle spränga i bitar.

Men en närmare undersökning visar att arbetarna inte kunde vänta sig något av Fortuyn. Han stod för nolltillväxt av utgifterna i sjukvård och utbildning och avskaffande av bidrag för arbetsoförmåga. Hans fobier om EU, där han ville sätta upp gränskontroller igen och krävde att Hollands bidrag helt skulle gå tillbaka till landet, gjorde honom till en potentiell Margaret Thatcher i Holland.

Men var Fortuyn fascist? Nej - om man nu inte vill låta detta ord bara bli ett skällsord för varje rasist. Hans parti var inte byggt på gäng av slagskämpar eller ens på resterna av de holländska nazisterna från andra världskriget. Partiet består av mediapersonligheter, unga och hungriga affärsmän som kommer in utifrån och oberoende med olika åsikter och liten sammanhållning, som förenats bakom en karismatisk ledare, som själv hade liten politisk erfarenhet.

Redan partiets ståndpunkt i förhållande till invandringen är förvirrad och erbjuder asyl för illegala invandrare, vilket CDA har avvisat som eftergifter! Det sannolikaste är att partiet absorberas av liberalerna eller konservativa. LPF:s andra kandidat till parlamentet var svart, från Kap Verde, liksom andra offentliga företrädare för LPF. Fortuyn själv avvisade alla jämförelser med Haider eller Le Pen.

Det finns inte heller något av den antisemitism som fascistiska partier för fram som ett centralt (om än beslöjat) ämne, när de ser tillbaka på sina historiska rötter hos Hitler och nationalsocialismen. LPF är inte ett fascistiskt parti utan ett instabilt högerextremt och politiskt parti, med rasismen som dragplåster för folket och radikal nyliberalism för att attrahera företagare.

Men något nytt händer över hela Europa. Koalitionsregeringarna är beroende av dessa högerextrema partier och tvingas inkorporera mycket av deras invandrarfientliga idéer och förslag om "lag och ordning" i sin politik. Repression och rasism är avgjort på marsch och i denna atmosfär

finns verkligen potentialen för tillväxt av fascistiska rörelser.

Det finns en handfull historiska fascistiska grupperingar i Europa som fått ett genombrott - men de har inte fått det som öppna fascister eller genom att använda en klassisk fascistisk taktik. De har lyckats genom att använda rasism relaterad till rädsla för invandring och framför allt genom valkampanjer, inte gatumarscher med paramilitära avdelningar. Deras antisemitism hölls också under strikt kontroll - och hänvisades vanligen till kodade hänvisningar som bara gamla fascister (och extremvänstern) kan känna igen.

Le Pens FN i Frankrike, Haider's FPÖ i Österrike, Finis Alianza Nazionale i Italien - alla dessa partier började som en samling av tidigare fascistiska kadrer efter andra världskriget (i FN:s fall omgrupperades de 1972). De flesta ledarna förblev fascister och kunde inte se några större fel hos Hitler, Mussolini eller Pétain.

De insåg att gatustrider och paraderandet med nazistiska eller pétainistiska uniformer och symboler inte skulle föra dem särskilt långt - förutom kanske till inslagna skallar och fängelsestraff. Röster var vad som räknades i Europa efter kriget.

I Frankrike och Italien gick fascisterna längre än att bara vidmakthålla underjordiska sekter för raskrig och grundade frontpartier med rasister och populisterna som inte var fascister. Detta gjorde det möjligt för dem att nå ut till massorna, fokusera på invandrarfientlig retorik, koppla den till kriminalitet och på senare tid till nedskärningar i offentliga sektorn.

Dessa frontpartier var emot etablissemangen och angrep de etablerade partiernas korruperade koalitionspolitik - i det senaste franska valet vågade inte den konservativa Chirac debattera mot Le Pen eftersom han visste att denne i detalj skulle beskriva vilken skurk Chirac är. För att kunna göra denna övergång tvingades fascisterna emellertid göra eftergifter i viktiga delar av sitt program, och de partier de grundade var inte fascistiska utan fronter för fascister och inkluderade populistiska och även nyliberala konservativa krafter. Därifrån plockade de upp en politik som är nyliberal och för en fri marknad - långt ifrån förkrigsfascismens modell med en stark stat och autarki.

Antisemitismen plockades undan med undantag för kommentarer i förbifarten eller vrålandet inför en strikt intern publik. Deras försvar för nazismen blev defensivt - när de utmanas i fråga om förintelsen brukar de relativisera den genom hänvisningar till brittiska, amerikanska och ryska krigsförbrytelser, eller förklarar att det hela är mycket överdrivet.

Det viktigaste var att de plockade undan våldet: skinnhuvuderna och gängen hölls borta från strålkastarljuset och blev tillsagda att hålla tyst, medan några fick vara kvar som "livvakter". Respektabilitet var nyckelordet. Målet är att vinna kontroll över staten genom val, liksom vilket annat högerparti som helst.

Detta innebar att de fascistiska frontpartierna inte skapade en massrörelse av gatugång för att slå sönder vänstern och arbetarrörelsen. En sådan rörelse var avgörande för förkrigsfascismen när den vände sig till en bourgeoisie som var skräckslagen inför arbetarna. Istället för parlamentariska segrar använde förkrigsfascisterna sina muskler för att få bourgeoisien att släppa fram dem till makten genom en bluffrevolution, som Mussolinis marsch mot Rom, eller som en åtgärd i ett undantagsläge, som när Hitler plockades in av Hindenburg.

För de sentida fascistiska frontpartierna har det som var verkligt utmärkande för fascismen - dess grundläggande strategi för att ta makten - hållits i reserv till förmån för att samla allt fler röster. Med tanke på krigets och förintelsens inverkan på massornas medvetande i Europa är en sådan dramatisk förändring från sådana som Le Pen inte alls förvånande.

Partier som Front National drev valkampanjer, blev valda, intog ämbeten och lärde sig att se respektabla ut. Och de attraherade fler och fler medlemmar och politiker på den grundvalen - inte på grundval av en fascistisk politik.

Denna valstrategi från de fascistiska frontpartierna har stora likheter med LPF, Dansk Folkeparti och norska Framskrittspartiet. Det finns dock en grundläggande skillnad. Även om de betonar samma frågor, har inget av dessa partier grundats eller dominerats av fascistiska kadrer på det sätt som Front National har varit.

De är helt igenom rasistiska, EU-fientliga och vanligtvis nyliberala, men oprövade och beredda att kompromissa om invandringen när de väl sitter i en koalition. Bland deras ledare finns inget av den

nostalgi för andra världskriget som finns hos Le Pen, Fini eller för den delen Haider. De har inga öppna förbindelser med den fascistiska skinnskallerörelsen eller underjordiska celler av terrorister som de som existerar i länder som Tyskland och Sverige. De är inga fronter - eftersom den inre kärnan av ledare och aktivister inte är och aldrig har varit fascister. De är rasistiska populistiska partier.

Denna distinktion är viktig. Dessa partier sprider hat omkring sig och måste bekämpas med näbbar och klor av arbetarrörelsen. Men deras framträdande är inte lika med fascismens framträdande i Europa. Den avgörande uppgiften för socialister är att samla arbetarna för kamp mot rasismen, för att bygga verkliga revolutionära massalternativ till de socialdemokratiska partierna och högerpopulisterna och kombinera detta med en beslutsam kamp för att krossa de verkliga fascisterna och fascistiska fronterna på gatorna.

Workers Power Global, London

Slovaiken: Trotskismen återfödd efter 60 år

Nedan följer en intervju med kamrat Matej från Revolutionära socialistiska förbundet (ZRSö), en nyligen bildad FRKI-grupp i Slovakien som nu intar sin plats vid sidan av andra FRKI-sektioner som bildats på senare år i de före detta stalinistiska staterna - Tjeckien och Ukraina.

Fråga: Ni är den första trotskistiska organisationen i Slovakien sedan stalinismens fall 1989. Kan du berätta lite om den trotskistiska traditionen i ditt land?

Matej: Slovakien var historiskt sett ett efterblivet land med en mycket inflytelserik katolsk kyrka och bara ett litet proletariat under mellankrigstiden. Inte desto mindre fanns det en rådsrepublik 1918, även om den var kortlivad. Så vitt vi vet existerade det senast en trotskistisk organisation i Slovakien under slutet av 1930-talet, en grupp som fanns i Bratislava och som huvudsakligen bestod av intellektuella men med ett visst inflytande inom den lokala arbetarklassen.

Sedan dess har det funnits en grupp som grundades i början av 1990-talet när Luptak lämnade kommunistpartiet - Sammanslutningen av Slovakiens arbetare (ZRS). ZRS hade vissa band med den lambertistiska Fjärde internationalen, baserad i Frankrike, men organisationen var på inget vis en trotskistisk organisation.

Efter framgångar i valet 1992 gick partiet in i en koalitionsregering med det högerpopulistiska HZDS och den fascistiska fronten Slovakiska nationalpartiet (SNS). De har fullständigt diskrediterat sig och lambertisterna bröt alla förbindelser med dem. Vår organisation är alltså den första trotskistiska gruppen i Slovakien inte bara sedan 1989 utan sedan 1939.

Fråga: Hur bildades er grupp, från vilka traditioner kommer ni?

Matej: ZRSö bildades 2001. Kärnan av medlemmarna kommer från den stalinistiska traditionen. Jag var medlem i den stalinistiska ungdomsorganisationen, Socialistiska ungdomsunionen (SZM). Trotskismen existerade inte i Slovakien och det var omöjligt att få tag på trotskistiska publikationer och böcker. Så det vi kände till om trotskismen var bara stalinistiskt förtal och förvanskningar. Vi var exempelvis medvetna om vad den stalinistiska regimen var för något under 1980-talet, men vi identifierade byråkratins styre först i och med Chrustjov i Sovjetunionen och hans anhängare, precis som maoister och en del stalinister fortfarande gör.

Fråga: Hur blev ni trotskister?

Matej: Det var tack vare ingripande från FRKI:s tjeckiska sektion i stalinistiska arrangemang (gatufester) i Bratislava och deras aktiviteter i kampanjen mot IMF och Världsbanken och demonstrationerna i Prag i september 2000.

Det som först slog oss var deras intresse för klasskampen i Slovakien (till skillnad från de tjeckiska stalinisterna) och deras goda teoretiska nivå, så vi började samarbeta och diskutera. I slutändan var det, tillsammans med överensstämmelse i en rad programmatiska punkter, genom att jämföra och pröva stalinismens egna "teorier" om Sovjetunionen med bolsjevikernas under Lenin och Trotskij som var avgörande. Det var också viktigt att FRKI tog antirasistisk kamp och den antikapitalistiska rörelsen på allvar.

Fråga: Är den stalinistiska traditionen stark i Slovakien?

Matej: Inte så stark. Faktum är att det tidigare styrande kommunistpartiet har omvandlat sig till ett "modernt" socialdemokratiskt parti och det finns bara kvar rester av det som sedan återgrundat ett hårdfört kommunistparti.

Fråga: Hur ser det politiska landskapet ut i Slovakien?

Matej: Det är faktiskt ganska konstigt och det har mycket att göra med den slovakiska kapitalismens och arbetarklassens nuvarande tillstånd. Den slovakiska kapitalismen befinner sig i ett sämre tillstånd än i andra före detta stalinistiska länder i Centraleuropa. Den inhemska kapitalistklassen är svag och mycket korrumperad. Den har mycket små chanser att stå emot konkurrensen från utländska multinationella företag.

Den upprätthåller sig själv i hög grad genom maffiametoder och massiv korruption. Arbetslösheten har stigit till omkring 20 procent och arbetarklassen är därigenom starkt försvagad. Detta återspeglas i fackföreningarnas svaga ställning. Arbetarklassens svaghet undergrävs dessutom av nationella och regionala uppdelningar.

Fråga: Kan du berätta lite mer för oss om detta problem?

Matej: I Slovakien finns det omkring 500 000 ungrare, 500 000 romer och 200 000 ukrainare. Romer var de första som avskedades och i landets östra del lever de ofta under medeltida förhållanden på sina boplatser. Ungerska arbetare stödjer nästa uteslutande de borgerliga ungerska partierna. Och inflytandet för reaktionära ideologier som nationell chauvinism och rasism är omfattande.

På samma sätt är det med regionala uppdelningar. Bratislava åtnjuter mycket högre levnadsstandard och lägre arbetslöshet medan östra Slovakien är fullt av småstäder där knappast någon har arbete och levnadsstandarden närmar sig den i Ukraina.

Fråga: Hur återspeglas detta i er organisation? Kan ni attrahera förtryckta minoriteter till er organisation? Detta är ofta ett problem för revolutionära organisationer i en del västeuropeiska länder.

Matej: Vår organisation grundades ursprungligen uteslutande av revolutionärer från de förtryckta minoriteterna - romer och ungrare. Först senare drog vi till oss slovakier. Den antirasistiska kampen är mycket viktig för oss och en av våra ursprungliga medlemmar sitter nu i fängelse för att ha dödat en nazist i självförsvar.

Fråga: Du nämnde fackföreningarnas svaghet, men hur är det med arbetar-partier?

Matej: Bilden är sämre när det gäller arbetarpartier. Den slovakiska kapitalismens bankrutta karaktär och den politiska scenens instabilitet återspeglas i ett stort inflytande från populism. Det finns flera högerpopulistiska partier såsom HZDS eller SMER. Men också nya populistiska partier kan vinna betydande stöd i val kort efter att de grundats - oavsett om de är nationalistiskt populistiska eller vänder sig emot "korruptionen".

Även klassiskt borgerliga liberala eller kristdemokratiska partier har problem med att etablera sig och är mycket svaga och instabila. Dessutom finns det flera fascistiska (Slovakisk nationell enhet, SNJ) och fascistiska frontpartier såsom Slovakiska nationalpartiet (SNS) och nu Verkliga SNS, en högersplittring från SNS, som leds av borgmästaren i Zilina, en industristad i norr. Det finns rester av stalinismen i KSS och SDL, ett omvandlat före detta stalinistiskt parti, och flera små "arbetarpartier" som ofta är bluffpartier som egentligen organiseras av den populistiske ledaren för HZDS, Meciar.

Fråga: Vad anser du om KSS och SDL?

Matej: KSS kunde inte attrahera arbetarna eftersom dess propaganda är ganska konstig. De säger i grund och botten till arbetarna: "Ni är avskedade, era företag är nedlagda, ni har låga löner - ni förtjänar det. Ni skulle inte ha störtat vår underbara socialism." Detta har förändrats bitvis de senaste månaderna eftersom arbetarnas desperation har blivit så stor att en del är beredda att rösta på KSS, särskilt i östra delen. KSS har därför för första gången en viss chans att få mer än de 5 procent av rösterna som behövs för att komma in i parlamentet.

SDL var det stora arbetarpartiet och hade de starkaste banden med fackföreningarna - även om de var svaga mätt med västeuropeiska mått. Men genom sitt deltagande i den nyliberala regeringen har den hatade finansministern och ledande SDL-medlemmen kommit att kallas "Brutala Brigita". En rad korruptionsskandaler har dessutom inneburit att deras stöd minskat och de befinner sig på gränsen till sammanbrott. Vi anser att SDL inte längre är ett arbetarparti, men vi måste göra en mer exakt analys. Det gäller också möjligheten att KSS kan bygga en relativt stabil bas i arbetarklassen, åtminstone i östra delen av landet.

Fråga: Och hur är det med yttersta vänstern och den antikapitalistiska rörelsen?

Matej: Yttersta vänstern är extremt liten. Det finns tre anarkistiska grupper, men mycket små och fientliga till trotskismen. Revolutionära arbetarpartiet har trots sitt namn bara några få medlemmar och står nära maoismen. Utanför dessa grupper kan vi knappast tala om en antikapitalistisk rörelse i Slovakien. Vårt land är efter i detta avseende och det kommer att ta flera år innan antikapitalismen kommer att tränga igenom vår västra gräns.

Fråga: Det låter som om ni arbetar under mycket svåra förhållanden?

Matej: Ja, du har rätt. Eftersom de flesta medlemmarna är studenter, arbetslösa eller mycket dåligt betalda är de grundläggande saker som en revolutionär organisation måste genomföra mycket svårt - exempelvis att framställa en tidning, betala för en postbox eller ringa till och besöka kamrater utanför Bratislava.

Utan stöd från FRKI-kamrater utanför landet skulle vi inte kunna upprätthålla organisationen. En fördel är att vi kan använda de tjeckiska kamraternas publikationer, eftersom slovakerna lätt kan läsa tjeckiska. Ett problem är att våra romakamrater knappast kan gå fritt på gatorna på grund av naziangrepp och samma problem drabbar våra offentliga möten och propaganda. Dessutom befinner sig vår centrala kamrat, Mario Bango, i fängelse.

Fråga: Kan du berätta hur det är med Mario?

Matej: Mario har suttit i fängelse i mer än ett år, sedan mars förra året. Hans fall går nu till högsta domstolen efter att en distriktsdomstol dömt honom för försök till mord (på en nazistisk angripare). Han har haft flera kriser under tiden i fängelset med hot från en fängsvaktare som sympatiserar med fascisterna, liksom problem med hälsan på grund av dålig mat och brist på uppvärmning. Men i allmänhet klarar han av det mycket bra.

Han skriver regelbundna brev, följer internationella och nationella händelser. Han läser en hel del marxistisk teori och skriver många artiklar för våra publikationer, inklusive teoretiska artiklar. På senaste tiden har han skrivit en polemik mot stalinismen, en artikel om fascismens karaktär och en introduktion till Marx skrift Lön, pris och profit. Han har också börjat lära sig engelska för att kunna läsa internationella publikationer och skriva brev till sina sympatisörer världen runt. Jag vill uppmana alla att ansluta sig till solidaritetskommittén med Mario och skriva brev eller vykort till honom.

Fråga: Vill du säga något speciellt till våra läsare?

Matej: ZRSo har anslutit sig till FRKI:s kamp för en ny international som så väl behövs i en situation som utmärks av kris för arbetarnas ledarskap. Oavsett hur litet ZRSo fortfarande är, tycker jag att det var en stor framgång för FRKI att vinna en grupp av revolutionärer i Slovakien och att bygga en grupp med FRKI-medlemmar. Flera internationella trotskistiska tendenser har försökt tidigare och endast FRKI har lyckats på grund av sin sanna internationalism. Vårt budskap är tydligt: anslut er till oss i vår kamp för en ny leninistisk-trotskyistisk international.

Workers Power Global, Prag

Recension: Planhushållning och direktdemokrati

Planhushållning och direktdemokrati (Manifest 2002) är på flera sätt en ovanlig bok. Den bryter mot ett gammalt tabu i den socialistiska rörelsen mot att i detalj försöka beskriva framtidens socialistiska samhälle. Den är dessutom skriven av två akademiskt verksamma marxister parallellt med Sovjetunionens och stalinismens sönderfall. Tala om att gå mot strömmen! Inför den svenska översättningen har författarna, W. Paul Cockshott och Allin Cottrell, uppdaterat vissa avsnitt. Vi i FRKI har också sammanfattat vår syn på socialismen i ett dokument - Plan mot marknad. Ekonomi och politik under övergången från kapitalism till kommunism - som i sin helhet finns publicerat på svenska i tidskriften Marxistiskt perspektiv nr 7 (1999). Det finns en hel del överensstämmelser mellan Cockshotts och Cottrells bok och vårt dokument och de kan med fördel studeras tillsammans. Då kan också en del konstigheter i de två forskarnas bok rätas ut, framför allt när det gäller stalinismen.

De två författarna utgår nämligen ifrån att "samhällena av sovjetmodell i en väsentlig mening var socialistiska"; Sovjetunionen var ett nytt och inte kapitalistiskt sätt att utvinna överskott på. Trotskyer har sedan början av 1930-talet hävdat att det behövdes en ny revolution, en politisk revolution, i Sovjetunionen för att öppna vägen till en socialistisk utveckling. Byråkratin var och blev i allt högre grad ett absolut hinder för utvecklingen av en verklig planekonomi. Vi har aldrig, till skillnad från bokens författare, trott att en grundlig demokratisering och grundläggande reformer av planeringen skulle kunna genomföras i dessa länder utan en genomgripande politisk revolution. På den här punkten påminner författarnas analys om den som utvecklades av den så kallade eurokommunismen under 1970-talet. De italienska och spanska stalinistpartierna utvecklade då en skarp kritik av de byråkratiska och odemokratiska förhållandena i de stalinistiska staterna. De flesta eurokommunister drog emellertid senare rent socialdemokratiska slutsatser av sin kritik. Kanske är det så att Cockshott och Cottrell utifrån samma utgångspunkter dragit andra slutsatser. Grundvalen för bokens resonemang är att "en postsovjetsk socialism" måste baseras på radikal demokrati och effektiv planhushållning. Cockshott och Cottrell är dock principiella motståndare till arbetarråd (sovjeter) och förespråkar istället omröstningar via internet och arbetsrotation som styrformer i en planekonomi.

De menar att arbetarråd är tillfälliga institutioner som kan spela en viktig roll i kampen mot kapitalismen, men de kan inte utgöra grunden i en ny statsstruktur. Alternativet till arbetarråden skulle vara "en moderniserad version av den antika grekiska demokratin". Aristoteles definition av demokratin blir den självklara utgångspunkten: demokrati är när "de fria och medellösa" har

majoritet; när "de rika och mer välborna" har makten är det oligarki, dvs fåtalsvälde.

I en demokrati i enlighet med Aristoteles definition deltar alla medborgare i statens styrelse, dvs uppdragen roterar, och folkdomstolar sköter enligt samma principer det juridiska, dvs både dömer och lagstiftar. Detta anser Cockshott och Cottrell vara en mycket mer demokratisk form av styre än allt vad Lenin förespråkade i sin bok Staten och revolutionen. De hävdar dessutom att detta var kärnan i Marx och Engels syn på demokratin.

Stadens torg, där beslut fattades i den grekiska demokratin, ersätts i cyberåldern av teve och internet, med vars hjälp beslut i övergripande nationella eller regionala frågor kan fattas.

Trots ett och annat frågetecken finns det stora överensstämmelser med FRKI:s dokument:

kvalificerat arbete kan bokföras genom att använda enkelt arbete som måttstock; den centrala

enheten för kalkylering i en planekonomi är arbetstiden; det är arbetstiden som socialismen måste hushålla med; arbetskvitton är bästa sättet att bokföra det arbete som medborgarna utför.

Priser måste också sättas i enlighet med den totala, samhälleliga kostnaden för att framställa en viss produkt. I många stalinistiska länder användes priser utifrån rent politiska målsättningar - för att hålla befolkningen lugn genom låga priser på basvaror - och inte utifrån produktionskostnaderna.

Detta kan få förödande konsekvenser på sikt.

I många avseenden följer Cockshott och Cottrell samma ledstjärna som FRKI: ta kapitalismens mest avancerade verktyg för planering och produktion och utveckla dem vidare för behoven i en

planekonomi. De vänder sig också, liksom FRKI, mot förespråkarna för så kallad

marknadssocialism. Författarna argumenterar också väl mot de praktiska konsekvenserna av idén om socialismen i ett land, en idé från 1800-talet som aktualiserades av Stalin 1924. Slutsatsen är att den som kämpar mot internationaliseringen kämpar mot "historiens ström".

Översättningen är ofta ledig och bra men faller ibland in i anglicismer, till exempel "professionella arbetare", "utprisa" och andra märkligheter. De mycket avancerade matematiska resonemangen överlämnas dock med varm hand till mer insatta läsare. För en amatör på området låter emellertid argumenten mycket övertygande.

Planhushållning och direktdemokrati är en högtintressant bok, dessutom finns den i pocket till ett mycket bra pris. Den som är intresserad av hur samhället kan se ut om kapitalismen avskaffas bör inte missa denna stimulerande bok.